

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE TURISME** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 352-1992

Fq.Con.núm. 33/28

V legislatura

Any 2000

Núm. 8

Presidència
de l'Honorable Sr. Andreu Crespí i Plaza.

Sessió celebrada dia 11 de maig del 2000

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) RGE 1720/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller de Turisme, per tal d'informar del viatge del conseller de Turisme a Mèxic i als Estats Units.

90

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió del dia d'avui, i els deman si hi ha alguna substitució, perquè se'n prengui nota.

EL SR. RAMONELL I AMENGUAL:

Joan Ramonell substitueix Joan Verger.

EL SR. RAMON I JUAN:

Miquel Ramon substitueix Margalida Rosselló.

EL SR. HUGUET I SINTES:

Cristóbal Huguet substitueix Fernando Piña.

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Neus Marí substitueix Pere Palau.

LA SRA. SALOM I COLL:

I Maria Salom substitueix na Misericòrdia Sugañes.

LA SRA. BENNÀSSAR I TOUS:

Francesca Bennàssar substitueix Josep Juan Cardona.

LA SRA. CASTILLO I FERRER:

Aina Castillo substitueix Joan Flaquer.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Bosco Gomila substitueix Maria Antònia Vadell.

EL SR. PRESIDENT:

En qualsevol cas, produïdes les substitucions, se suposa que tots actuen com a titulars d'aquesta comissió.

I.- Compareixença RGE 1720/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller de Turisme, per tal d'informar del viatge del conseller de Turisme a Mèxic i als Estats Units.

Donarem la benvinguda al conseller de Turisme, que compareix avui a petició de quatre diputats membres de la comissió, que pertanyen al Grup Parlamentari Popular, per tal d'informar sobre el viatge del conseller a Mèxic i als Estats Units. Per tant, per substanciar aquesta compareixença té la paraula el Sr. Celestí Alomar i Mateu.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Celestí Alomar i Mateu):

Moltes gràcies, Sr. President, senyors diputats, senyores diputades. És un gust tornar a ser aquí, i poder-los explicar els motius, els objectius i les conclusions del viatge que vàrem realitzar a Mèxic i a Estats Units.

Aquest viatge va tenir origen quant a una convidada per part d'una empresa de Balears que té interessos o inversions a Mèxic, a inaugurar una de les seves instal·lacions, concretament un hotel a la zona de Yucatán, millor dit a Quintana Roo, en el que es coneix com a corredor Cancún-Tulum. El corredor Cancún-Tulum en aquests moments és la segona zona a nivell mundial quant a recepció d'inversions en matèria de turisme, i vostès saben perfectament la importància de la presència dels empresaris turístics d'aquestes illes a aquella zona. Per tant, vàrem creure convenient que era un motiu suficientment important poder desplaçar, la convidada estava en principi feta al president i també a aquest conseller, i que per tant que almenys un membre del Govern fos a la inauguració d'aquestes noves instal·lacions, instal·lacions modernes, i que jo crec que a més són una mica l'orgull de la presència a l'exterior dels nostres empresaris turístics.

Com que aquest viatge era d'una setmana, vaig considerar que era suficient estar-hi allà els dos dies de la inauguració, per poder visitar també altres inversions d'empreses d'aquestes illes a aquella zona, vaig considerar que era oportú ampliar aquest viatge a Estats Units, per visitar una sèrie de destins turístics.

En mi la preocupació quan em planteig el viatge als Estats Units, ja dic que la part del viatge a Mèxic és una convidada, i és una presència diríem institucional per part del Govern a aquesta inauguració, quan jo em planteig el viatge a Estats Units ho faig des de la perspectiva d'una preocupació, que és que nosaltres en aquests moments tenim una planta hotelera, que està en torn als 2.400 establiments, dels quals més o manco un 33% s'ha modernitzat arrel de la Llei de modernització, que són establiments anteriors a l'any 84, i l'altre 67% és una planta que és més nova, però que de fet ja ens situam alguns d'ells amb 16 d'antiguitat.

Nosaltres per una altra part, és la política turística que s'ha fet aquí, jo crec que de forma encertada, ha estat anar a aturar el creixement de l'oferta d'allotjaments turístics de Balears, és a dir posar menys oferta dins el mercat. Se li han posat una sèrie de condicions, es va fer una llei general de turisme que, a part d'altres mesures, és la que englobava totes les mesures per controlar aquest creixement. Per tant, la perspectiva que nosaltres ens situam en els pròxims anys és una perspectiva que bàsicament no serà de creixement de places, és a dir no seran nous establiments el que es farà, sinó que serà una reconversió de l'existent, reconversió de l'existent, que segons, quan un parla amb els empresaris del sector, després de les reconversions que es varen emprendre a principis dels 90, són reconversions que s'han d'anar fent pràcticament cada 6 anys, es podria dir que en torn a 6 o una mica més, els hotels pràcticament han de canviar, han de ser hotels nous, han de fer una reconversió total, no vol dir que la facin de forma tota conjunta, pot ser una reconversió o una modernització més continuada, i que per tant el que em preocupa des del punt de vista de l'Administració i de les normatives que tenim, com

podem afrontar aquest problema, no un problema de creixement, sinó un problema de reconversió de la planta turística, a veure si les legislacions actuals són les adequades per contemplar aquest aspecte, o son legislacions que no estan adequades per contemplar aquest aspecte bàsic, que és no creixement sinó modernització i reconversió constant de la planta turística.

Un dels exemples de reconversió d'un destí turístic és la reconversió feta a Las Vegas. Las Vegas és un destí que estava en una profunda crisi a mitjans dels anys 80, crisi que a través d'unes actuacions que es varen fer n'ha sortit, i torna a ser en aquests moments el primer receptor d'inversions turístiques a nivell mundial, i crec que un dels destins, no podria precisar si és el primer, però dins els primers destins quant a nombre de visitants. Rep concretament 40 milions de visitants anuals. I és un fenomen que a nosaltres ens interessava, o a mi concretament m'interessava contemplar, no perquè l'Administració és la que hagi de fer un producte nou, perquè no és la competència de l'Administració, sinó perquè l'Administració sí que ha de facilitar i ha de posar les condicions perquè la indústria turística pugui desenvolupar nous productes i poder arribar a segments de productes que en aquests moments no hi arriba.

El fenomen del que és Las Vegas, és un fenomen que en un principi, com vostès saben perfectament bé, i a més és totalment conegut, la seva oferta neix en torn al que és un casino, i tota l'oferta fins als 80 és una oferta dedicada únicament i exclusivament al joc i a un altre aspecte que són les bodes, no diré fàcils, però, bodes fàcils, les bodes a Las Vegas. En canvi en aquest moment s'ha convertit en un destí de famílies. Com és possible?, què és el que s'ha fet per passar d'un destí d'aquest tipus a un destí de famílies consolidat i que, com dic, és el primer destí quant a inversions internacionals. Això és el que en un principi ens va dur a visitar aquesta zona.

Conclusions? Un conseller no és una consultoria, jo no arrib a aquest nivell de poder dir "ara he fet un estudi i trec unes conclusions". Trec unes conclusions, que jo crec que són més de caràcter polític, que són les que jo he d'aplicar, a pesar que també sobre les observacions hi ha elements que també les puc explicar perfectament.

D'aquests elements que observem, el que podríem destacar, la importància que té per a la reconversió del destí la indústria. Ho podríem explicar a dos nivells, però, un el que és la indústria d'allotjaments, i l'altre el que és el destí. Dins la indústria d'allotjaments, el que crida l'atenció, i l'element central de la transformació, és la transformació de l'hotel tradicional en un hotel temàtic. És a dir, hotel temàtic, sobre diferents qüestions; vostès ja coneixen la mentalitat americana, i el tipus de gusts americans, hotels que són pràcticament una reproducció de la ciutat de Venècia, que és un dels hotels més nous; i altres hotels són una reproducció d'una platja..., cadascun va a un segment molt determinat, i sobretot cuiden molt bé el que és l'aspecte de famílies, i a dins l'hotel, que té una organització radicalment distinta quant a gestió de personal o quant a estructura de distribució de serveis a la que puguem tenir nosaltres, són serveis que contemplen tota aquesta (...), i

la inclusió dins el mateix hotel de la distribució de l'hotel del que nosaltres aquí coneixem com a zones comunes.

Aquesta és una qüestió que a mi em preocupa des del punt de vista polític, o jurídic, o de política turística, perquè crec que les normatives que nosaltres tenim en aquest moment, que són normatives que es deriven d'una filosofia, que a més he de dir que jo crec que ha estat bàsica perquè aquest país s'hagi convertit en el primer destí del món, que és una filosofia d'entendre la qualitat des d'una postura de molt d'intervencionista, d'una postura de crear moltes regles, quan en aquests moments jo crec que la qualitat s'hauria d'entendre des d'una altra postura, i m'explic: Nosaltres estam regulant molt el que ha de ser l'hotel, com ha de ser l'hotel, i jo crec que el futur ens haurà de deparar que nosaltres el que haurem de regular molt són les condicions a on i com es pot fer l'hotel, en canvi el que és la que dóna de producció interna s'haurà de deixar més lliure, i és un dels dubtes, i és una de les coses que jo crec que a un moment determinat s'haurà de posar a discussió.

Quan visites aquest destí te n'adones com és la imaginació empresarial, com es desenvolupa si tu li deixes un àmbit d'una certa llibertat. M'explicaré un poc més, no sé si m'he explicat. Jo de vegades he posat un exemple, i no sé si l'he posat aquí, que jo crec, per exemple, que a un fabricant de sabates se li exigeix, com és lògic, que estigui a un sòl industrial, se li exigeix que per exemple tengui entre la nau de sabates i el solar un determinat nombre de metres de separació; se li exigeix un volum a la nau, se li exigeix llicència d'activitats classificades, se li exigeix tota una sèrie de coses. Però ningú, l'Administració mai no li ha anat a dir com ha de posar el tren de producció. Clar, l'hotel, per què se li ha dit? Perquè l'hotel és un servei, a més en una indústria que anava naixent i es va anar desenvolupant a partir dels anys 60 cap a aquí, i necessitava una intervenció perquè no hi havia una experiència. Hem arribat a un moment, en torn a l'any 2000, que aquesta experiència, i que per tant ens hauríem d'acostar més a la idea industrial, de concepte industrial d'altres sectors que no el concepte que fins ara teníem. Però és un debat que em preocupa, que jo tenc la meua posició, i que no vol digui que sigui la posició bona, però que realment em preocupa.

En l'aspecte del que és l'entorn, és a dir del destí, de les moltes coses que varem veure per ventura el que crida més l'atenció és com a aquesta activitat li van cercant activitats complementàries sobre el territori. Allà les activitats complementàries la que més em va cridar l'atenció com a activitat complementària essencial és el golf, el golf amb una concepció com a una activitat complementària, a més, no un camp de golf amb una oferta d'un hotel, sinó com el golf es desenvolupa com simplement l'activitat, el camp de joc, com a una oferta que aquests hotels poden donar als seus clients. A part, és molt interessant tot el tema comercial, de cinemes, de museus, de parcs zoològics, i tota la qüestió que s'està fent allà.

I un aspecte que jo crec que també és a tenir en compte és el que s'ha desenvolupat a la (...), que és en el *downtown* de Las Vegas, i es transforma el carrer en un espectacle que et dóna a pensar que per ventura es podria (...). Però això són qüestions que les explico, però no som jo el que les he d'explicar,

perquè jo no som un tècnic en aquesta matèria, i per tant no és la preocupació meua. La preocupació meua és la que els deia abans, com un destí amb unes característiques passa a un destí pràcticament radical, i continua sent competitiu i líder dins el món. I la preocupació sobretot quina referència quant a criteris que sempre s'han d'aplicar llavors a normes podríem tenir.

Aquest viatge d'Estats Units es completà també amb una visita a la zona d'Arizona, perquè és una zona, com vostès saben, a on hi ha -que està a més pròxima a Las Vegas-, és una zona on hi ha importants parcs naturals, on hi ha turisme de petites poblacions, i per tant era interessant saber la gestió. Per això varen venir la directora general d'Ordenació, i la persona en aquests moments que està assignada en temes de producte, al viatge, perquè creia que era interessant que coneguessin això, i atès l'interès per part del Govern d'anar creant una xarxa d'espais naturals, quin tipus d'activitats, i com es plantegen les coses en aquests parcs naturals.

M'interessava especialment tot el tema de centres d'interpretació, perquè jo crec que la part de centres d'interpretació i la museografia, dels quals deriven aquests d'interpretació americana és la millor del món. I sobretot anar a grans ciutats o anar a grans parcs i veure el centre d'interpretació de vegades és fàcil, però a petites zones com aquestes, tenint en compte que es combina el gran parc amb reserves, exactament la dels Navajos, i que són petites poblacions, en canvi com es pot desenvolupar en petits espais un bon centre d'interpretació de la zona. És una de les altres coses que es varen estudiar, i les persones que em varen acompanyar, s'encarregaren d'estudiar com s'estan desenvolupant aquestes qüestions.

A la zona d'Arizona es va fer una ruta, es va visitar el (...) National Recreation, el (...) National Monument, el Moctezuma Castle National Monument, el (...) Canyon National Monument, Oak Creek Canyon, Jerome State Historic Park, i el Museum North Arizona. Això és el que es va visitar, com a exemples del que li explicava abans.

Jo no sé si és suficient el que els he explicat, supòs que no, i amb les preguntes esper poder-ho completar una mica més. No he mirat referències i informes d'altres viatges que s'hagin pogut fer dins la Conselleria. Dins la Conselleria no és la primera vegada que un funcionari va a Las Vegas a veure la situació aquella, concretament, no sé exactament la data, hi varen estar em pareix que eren 11 dies allà, i altres viatges que es puguin fer de zones com de Centreamèrica, que això supòs que també devia ser en la línia de parcs naturals; però no he trobat antecedents on poder veure si hi havia hagut alguna explicació de viatge, per tant, si no és suficientment extensa els deman disculpes, i em pos a la seva disposició per contestar qualsevol pregunta.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Procedeix ara que els grups facin preguntes o observacions, i atès que el titular de la sol·licitud de compareixença és el Grup Popular, té la paraula per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr. Presidente, señoras y señores diputados. Sr. Conseller, primero de todo nuestro agradecimiento por su comparecencia, y esta vez por sus explicaciones, que a veces ha tenido otras comparecencias en que desgraciadamente no ha estado usted tan locuaz. Pero esta vez hay que reconocer que efectivamente ha hecho usted una comparecencia y nos ha explicado cosas.

Bien, nosotros pedimos la comparecencia, que efectivamente no hay precedentes, porque otras veces no se había pedido por parte de otros grupos. Naturalmente hay dos tipos de viajes: uno, los viajes habituales que puede hacer un conseller de turismo o su equipo a ferias, etcétera, que no tienen un especial interés, salvo que efectivamente por alguna razón muy sorprendente sea así. Pero hay otros, como éste, que la verdad es que era un viaje llamativo.

Era un viaje llamativo porque se iba a Méjico y a Estados Unidos, se hacían unas visitas a sitios muy lejanos. Parecía lógico saber cuáles eran primero -que es lo que queríamos saber nosotros- primero los objetivos del viaje, segundo los medios que se habían puesto para alcanzar esos objetivos, y tercero las conclusiones.

Yo creo que en la primera parte ha estado usted bastante descriptivo. El objetivo del viaje a Quintana Roo efectivamente es ir a la inauguración, creo, de un hotel, aunque usted no lo ha aclarado exactamente, pero bueno, conocimiento de hoteles; efectivamente las empresas mallorquinas tienen allí..., las empresas baleares, no mallorquinas, de Baleares en general tienen allí una presencia muy importante, y sinceramente nos parece muy bien que se haga esta política de que representantes del Gobierno vayan con motivo de inauguraciones o con alguna cuestión un poco especial a conocer y de alguna manera a apoyar esa industria y su extensión fuera de las fronteras de la propia comunidad balear, de manera que en ese sentido nos parece que el objetivo y la conclusión parece que en si misma está justificada.

El viaje a Estados Unidos nos intrigaba más, sinceramente, porque claro, el viaje a Estados Unidos, aunque parece lo mismo, "hombre, como fuimos a Cancún, pues estábamos ahí al lado y ya nos acercamos", la verdad es que Las Vegas, el desierto, está bastante lejos de la península del Yucatán. Yo creo que así, a bote pronto, debe de estar como Palma de Mallorca de San Petersburgo, de Moscú o de Helsinki, más o menos; de manera que, claro, tampoco es que pasaran por allí, efectivamente había que saber porqué hacían ustedes un viaje de esa naturaleza una vez situados en Cancún.

Bien, la primera cuestión que usted nos plantea, que es el objetivo fundamental del viaje a Las Vegas, no lo hemos entendido muy bien. Usted plantea un tema que es la reconversión turística, en términos que no habíamos oído de usted durante estos nueve o diez meses de Gobierno, en ninguna declaración en ese sentido, ni dentro ni fuera del Parlament. Es decir, ¿cuál es la reconversión turística exactamente que quiere hacer usted? Y me explico: hasta ahora

se había hablado de reconversión en el sentido de reconversión hacia la calidad, de mejora de los establecimientos turísticos, de supresión de determinada oferta que ya no aporta nada, etcétera. Pero el turismo fundamentalmente en las Islas Baleares es un turismo de sol, es un turismo de playa, que debe seguir siéndolo, o por lo menos a nuestro juicio, no sé si usted eso lo quiere reconvertir; es un turismo además de clima y de paisaje, y eso viene siendo así, es así en este momento, yo diría que está en pleno desarrollo en este momento, y por consiguiente no acabamos de ver muy bien ese otro planteamiento que nos hace usted, y que le lleva a Las Vegas a ver la reconversión de lo que se inicia hace ya muchos años. El otro día, por cierto, dieron una película por una cadena de televisión muy interesante, del primer hotel que se instala en Las Vegas, por cierto por un gángster, que acaba muerto por la propia pandilla de gángsters que ha puesto dinero en esto; es un hombre que cree en esa idea, hace el primer casino, y da origen a todo esto que después efectivamente se convierte en un emporio.

Bien, la reconversión de Las Vegas, por lo que usted nos cuenta, es una reconversión que pasa del turismo puramente dedicado al casino, al juego, y subsidiariamente a otro tipo de actividades de menor cuantía, pero pasa fundamentalmente del juego a un turismo familiar en que se ofrecen otras cosas. Mi pregunta es ¿Es eso trasplantable a la comunidad? Es decir, ¿había en eso, o hay, en su viaje, en su intención, alguna idea de transplantar algo así aquí, en el sentido de cambiar nuestro turismo, nuestro modelo de sol, playa, clima y paisaje, cambiarlo por otra cosa? Esto es lo que no hemos acabado de entender muy bien, porque nos parece que nuestra problemática en esta comunidad está enormemente alejada de la que puede haber sufrido Nevada, o Las Vegas concretamente. De manera que eso es lo primero que nos gustaría que nos aclarara usted más.

Se ha referido también a la necesaria reconversión, que es otro tipo de reconversión, vamos, con minúscula, que es la modernización hotelera, etcétera, un tema que a usted le preocupa, yo creo que un tema que ha ido muy bien, y que la preocupación tiene que ser la de continuar por caminos parecidos a los que hay hasta ahora. Tampoco creo que sea comparable la modernización hotelera de Las Vegas. Yo no lo conozco, no he estado en Las Vegas nunca, pero las Vegas está en todos los documentales, películas, revistas, etcétera; conocemos, por ejemplo, los últimos hoteles que se hacen, los conocemos por documentales y por revistas, esos hoteles fantásticos, con reproducciones del Egipto faraónico y cosas similares, y la verdad es que creo que también están muy alejados de lo que realmente puede pensarse que tenga alguna utilidad en materia de modernización o de reconversión ya propiamente (...) hotelera, o de oferta en las Baleares.

Se ha referido también a otra cuestión, que ésa sí me parece mucho más interesante, las actividades complementarias, a las cuales se ha referido en Las Vegas, y después se ha referido usted también a un viaje a Arizona en que también hay una serie de elementos de dinamización que pudieran ser trasplantables aquí. Pero lo curioso del caso es que lo que precisamente no nos ha aclarado usted de eso son las conclusiones, los resultados. Yo le decía que creo que tiene

que haber tres cosas: objetivos, ha aclarado usted los objetivos efectivamente; los medios, de medios no ha hablado, yo no sé exactamente quien le acompañaba, ha hablado en algún momento de una directora general, de alguna otra persona, no sé qué equipo de la Conselleria fue, y tendría interés, creo que es de interés saberlo, efectivamente quienes son, porque eso nos centra un poco más en la actividad que se podía hacer; y desde luego me gustaría mucho saber cuáles son las conclusiones, qué conclusiones hay; porque resulta curioso que la primera actividad complementaria que cita usted en Las Vegas sea el golf, eso creo que es una actividad complementaria extraordinariamente interesante, por la que nosotros estamos y hemos estado siempre, y que nos gustaría saber si a usted le parece que efectivamente es una oferta que dinamiza extraordinariamente el turismo, y el turismo familiar concretamente, y el turismo de cierta calidad. La oferta de museos, la oferta de centros de interpretación, de espectáculos en la calle, etcétera, también nos parece muy interesante, pero nos gustaría saber de todo eso que usted nos ha contado, qué es lo que efectivamente puede ser trasplantable aquí, y puede justificar que un sitio tan alejado no sólo en el espacio, sino que yo creo que en la propia dimensión de las cosas y en todos los aspectos, desde climáticos hasta el aspecto de la clientela potencial que se pueda mover en torno a eso, en aspectos tan distintos del nuestro, me temo, como es el de la desestacionalización, nuestro grave problema, al cual usted no ha hecho ninguna referencia, y no sé si pudo ser objeto también de algún estudio, de alguna aplicación a nuestro caso, pues me gustaría saber qué opina.

Una última pregunta haría también, y dentro de esta línea, si se pagaban tasas para entrar en Las Vegas, en Arizona, o en Nevada, vamos, en cualquiera de los dos estados americanos, y si era así, cómo, de qué manera, si también eso ha sido objeto de estudio por su parte y por parte de su equipo; y sobre todo y fundamentalmente que no aclarara usted cuáles son los resultados del viaje, porque, claro, nosotros hemos dilatado un poco esta comparecencia, como usted ve, porque se trataba precisamente de ver si efectivamente de todo ese bagaje que ustedes hayan podido recoger allí hay algo que pueda ser inmediatamente aplicable, o aplicable a un plazo medio o largo, pero que hayan recogido, y que efectivamente nos pueda usted transmitir hoy. Es lo más importante de todo, de la comparecencia que hace usted aquí, y desde luego creemos que del viaje. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. El conseller vol contestar o espera que intervinguin tots els grups? Doncs, altres grups que vulguin intervenir? Per Unió Mallorquina, el Grup Mixt, té la paraula el Sr. Nadal.

EL SR. NADAL I BUADES:

Gràcies, Sr. President. En primer lloc, agrair la compareixença del conseller. Ens va sorprendre que quatre diputats haguessin demanat la compareixença per explicar una de les tasques que pensam que és una tasca que ha de fer el conseller. Creim justificat que el conseller de Turisme de la nostra comunitat

pugui anar o pugui visitar, tant per acudir a inauguracions d'establiments turístics que puguin de ser d'empreses de les Illes, o d'empreses mallorquines que (...) allà, com per explorar i extreure conclusions dels nous mercats, o d'experiències que s'han fet a altres bandes del món, i en aquest sentit ens pareix positiva l'explicació que ens ha donat el conseller.

Ara, aprofitant que el conseller ha comparegut, idò ens agradaria, si pot ser, que ens donàs més dades, més explicacions de les conclusions que ha tret de la seva anada a aquests dos llocs; sobretot, de la seva explicació hem deduït que una de les activitats que més ha suposat una desestacionalització de l'oferta turística a Las Vegas i que ha suposat una modernització o una adaptació de la indústria turística en aquest indret és el fet del golf, que el conseller ha anomenat, i ens agradaria que, si pot ser, ens aprofundeixi en aquest tema i ens doni una explicació: pel que es veu hi ha més de 28 camps de golf allà, és una situació..., no ho sé, la població de Las Vegas es troba a un desert; com tenen solucionat el tema de l'aigua?, com tenen aquesta indústria que permet l'oferta complementària turística? Que ens ha dit que, a més, no té res a veure amb la indústria hotelera, sinó que és una oferta purament complementària, és un atractiu turístic.

També ens ha parlat el conseller de la visita al *Gran Cañón del Colorado*, que suposam que té trets similars al que són els parcs públics. Si ens pogués explicar si són parcs públics o privats, si són parcs naturals, quina titularitat té, quin tipus d'explotació es fa, si, a conseqüència d'aquest viatge, ha explicat o ha investigat aquests extrems. En definitiva, si pogués donar a conèixer als ciutadans d'aquestes illes més conclusions del viatge que vostè va realitzar a aquests dos indrets.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Nadal. Té la paraula, pel Grup Nacionalista, el Sr. Bosco Gomila.

EL SR. GOMILA I BARBER:

Gràcies, Sr. President. En el PSM també va sorprendre la sol·licitud d'aquesta compareixença, sobretot quan havia fet aquests viatges el conseller de Turisme, perquè creim que és l'indicat per conèixer altres mercats, altres zones i altres maneres de funcionar del sector turístic a altres indrets de la Terra.

Però de totes maneres ens han cridat l'atenció dues qüestions de les que vostè ha plantejat. Per una banda, tot el que ha explicat dels hotels, de la intervenció dins el funcionament tant dels espais com dels treballadors dins els hotels, i ens agradaria que hi fes alguna referència més, en què consistiria aquesta possible..., o aquestes idees de nova normativa en tant que només incidiríem en la ubicació i no tant en el funcionament intern.

I després l'altra qüestió que també ens ha cridat l'atenció han estat les visites a Arizona per veure els parcs naturals que allà tenen. A les Illes Balears també tenim molt d'espai, tenim espais protegits, tenim parcs naturals i tenim àrees protegides tan públiques com privades. Allà vostè ha fet referència també al turisme a poblets més petits, a veure com s'estructura, com funciona, quina oferta complementària donen als turistes que els visiten, i quines idees podem aprofitar, ara que està tan de moda o hi ha tanta polèmica amb la protecció o amb l'espai natural, amb la creació d'un parc natural a la Serra de Tramuntana; quin tipus de compensació o de quina manera es complementa la protecció del territori amb l'activitat turística, l'activitat dins les zones públiques i dins zones privades.

Per part nostra res més i moltes gràcies, Sr. Conseller.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. I per acabar aquest torn té la paraula el portaveu del Grup Parlamentari Socialista.

EL SR. MARÍ I SERRA:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, en primer lloc vull agrair-li les explicacions que ens ha dat sobre aquest viatge que va fer vostè a Mèxic i als Estats Units. Sabíem que l'element bàsic d'aquest viatge era assistir a la inauguració d'un complex hotelier del Grup Barceló, una empresa, com s'ha dit, de les nostres illes, però li hem de dir des del Grup Parlamentari Socialista, que ens sembla molt bé que hagi aprofitat aquest viatge, encara que no fos molt a prop per visitar altres indrets turístics que sempre poden tenir un interès per ampliar els coneixements sobre formes i maneres d'enfocar els problemes del sector i, sobretot, com ha mencionat vostè, la desestacionalització.

Jo quan vaig veure la petició de compareixença sobre aquest viatge vaig pensar que el Partit Popular tenia alguna informació que nosaltres no teníem, però podem veure com no és així, i la veritat és que no podem entendre com el Partit Popular demana una compareixença per un tema com aquest. S'ha de tenir molt poca memòria històrica per no recordar tants i tants viatges del govern del Partit Popular sense objectius massa clars, i sempre s'havien respectat, encara que alguna vegada s'havia demanat alguna qüestió concreta perquè hi havia pogut haver alguns dubtes, cosa que ara podem veure que amb aquest no n'hi havia cap.

L'interès d'un viatge és molt relatiu i depèn molt de la importància que se li pugui donar a cada moment. Per tant, vull reiterar el nostre suport a aquest viatge i a altres que puguin venir i que siguin d'interès per a les nostres illes, que estic segur que en aquest cas tots hi estarem d'acord i serà un element per poder comparar el nostre sector amb aquests altres.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, doncs ara procediria suspendre la sessió fins a un temps màxim de 45 minuts, però si els senyors diputats desitgen amb tanta vehemència continuar, idò continuem.

Sr. Conseller, té vostè la paraula...

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Sr. Presidente, una cuestión de orden. En todo caso, procedía antes de la primera intervención de los grupos, no ahora. En este momento ya ha pasado el momento. Recuerdo al Sr. Presidente que no nos dio la opción de suspender que, efectivamente, reglamentariamente correspondía después de la primera intervención del conseller. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Bueno, perdón. Sr. Diputat, li don la raó. Per tant...

(Rialles)

En qualsevol cas, com que el Sr. Conseller ha dit que volia escoltar tothom, pareixia que era, en tot cas, aquest moment el més adequat, però en qualsevol cas, és igual.

Continuam, per tant. Sr. Conseller, té vostè la paraula per a aclariments.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Celestí Alomar i Mateu):

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, aquí, sense voler faltar al respecte a ningú, em sembla una mica d'examen, perquè em fan tantes preguntes que jo els dic que en un principi jo no som un consultor, és a dir, jo puc donar impressions polítiques i conclusions, que jo crec que les he donat, però les matisaré una mica més perquè no es deuen haver entès profundament.

Intentaré també donar-los el màxim d'explicacions. Em permetran que potser tècnicament no sigui tan correcte com hauria de ser, però intentaré explicar el màxim de les coses més concretes que m'han demanat, però sàpiguen que jo no som un consultor en aquest sentit. Per tant, segons quines respostes potser tècnicament no seran les adequades, no tendran l'expressió adequada.

Evidentment, és a dir, el viatge no és un viatge..., i és un poc l'acudit que a vegades es conta aquí; la gent que ha viscut per Amèrica, i jo hi he viscut sis anys, i a més en fa més de 25 que hi vaig tres o quatre vegades cada any, menys ara, aquest darrer any, que només he viatjat aquesta vegada, sabem que les distàncies són distàncies llargues i que, per tant, no és allò de dir: "me'n vaig allà passant per aquí i aprofitaré per passar per allà". Això està clar i, per tant, un va ben conscient aquí on va de viatge.

Jo crec que..., bé, per part de la conselleria jo ja he dit que no és el primer viatge que es fa a Las Vegas, que per part de la conselleria ja hi ha hagut altres vegades funcionaris que hi han anat, concretament el secretari general de la conselleria hi va ser

des del 23 del 3 del 96 al dia 3 del 4 del 96; era el secretari general. Jo intuesc, no ho sé perquè no he trobat un informe, que per ventura la preocupació era la mateixa que en aquests moments tenia jo, que és una preocupació molt des del punt de vista del que podria ser l'orientació a l'hora de fer normes. En aquest sentit hi va venir també la secretària general de la conselleria i a més, com he dit, la directora general d'ordenació i el cap de producte de la conselleria. Per tant, érem quatre persones.

Sí, el cap de producte jo els explicaré. L'estructura de la conselleria no és la més adequada a aquella que jo crec, és a dir, nosaltres pensam que hem d'especialitzar una part de l'equip per poder no només fer una feina d'intervenció, de policia, és a dir, d'inspecció, sinó que ha de ser una feina d'assessorament i una feina de poder ajudar, com a tècnics de turisme, a desenvolupar productes. Hi ha gent que està en aquests moments fent feina en aquesta línia. En tot cas això seria un altre àmbit de discussió, si són adequades o no són adequades les possibles feines que es fan allà perquè jo crec que també és competència del conseller poder organitzar la conselleria, dins el marc legal, amb les funcions que ell creu més convenients.

Com li deia, la meva preocupació, supòs que no m'he explicat bé o no se m'ha volgut entendre, quan jo parl de reconversió no estic parlant de com ha de fer les coses un empresari; jo sé perfectament que l'empresari és el capacitat per saber com ha de fer les coses i a més ens ho ha demostrat en aquests darrers anys, sinó com l'administració, a través de la seva funció, pot ajudar perquè aquesta reconversió sigui possible. Quan parl de reconversió no parl de reconversió perquè sí, parl de reconversió perquè nosaltres tenim una planta hotelera que està estabilitzada i afortunadament està estabilitzada i que haurà de competir amb una planta hotelera nova, diferent, que sorgeixi a altres destinacions del món.

Per tant, és important saber en quines condicions es desenvolupa aquesta planta hotelera que serà la competidora de la nostra per poder tenir una experiència i una referència, i en aquest sentit és l'objectiu del viatge, una part de l'objectiu del viatge, treure aquestes conclusions, conclusions que trec jo i que jo no puc dir que s'apliquin, perquè, evidentment, vostès em diuen que és la primera vegada que es compareix a explicar un viatge d'aquestes característiques. Jo no sé fins a quin punt..., jo encantat d'explicar-lo, però les coses que els dic són coses que dins una feina de govern es van madurant, es van tenint en compte perquè, com els deia, no és un consultor que fa un informe. Jo ho tindrè en compte, (...) en compte, fer política són molts d'elements i altres coses, és a dir, si es fan normes segons quin nivell de normes han de passar pel Parlament; o sigui, que són unes opinions meves i unes conclusions que puc aplicar.

Per tant, jo crec que, partint d'aquesta idea de quan tendrem competidors i a veure com juguen els competidors, la meva reflexió és que jo crec que la normativa actual que tenim és una normativa massa intervencionista, una normativa que ha de donar més llibertat a l'empresari a l'hora d'organitzar la seva empresa i, en canvi, ha de ser una normativa que ha de ser molt estricta en el que són les condicions tant urbanístiques, com

de..., generalment urbanístiques de poder fer aquestes instal·lacions.

Segona. Jo crec que és una normativa que està desfasada en el sentit que (...) doble nivell d'intervencionisme. Això jo crec que ja en la situació actual l'administració és suficientment eficaç perquè no hi hagi el doble nivell de proteccionisme i, en definitiva, jo crec que la línia en què ens haurem de moure és una línia on marcam bé les condicions urbanístiques i de lloc on es pot fer un establiment; en canvi haurem de deixar més lliure del que està ara la possibilitat d'organització interna (...). S'hauran de posar uns mínims, jo crec que s'han de posar uns mínims, com per exemple metres quadrats d'habitació, etc., etc., és a dir, s'hauran de posar uns mínims, però el que és la part diríem més d'espai comú en els hotels s'ha de donar molta més llibertat a l'empresari perquè el pugui utilitzar, transformar o muntar de la manera que ell cregui.

Crec que també és important, i és una reflexió que em faig a partir d'aquí, és si això serà el competidor, que serà un competidor més àgil que nosaltres i nosaltres hem de donar una agilitat al nostre hotel perquè es pugui posar a aquest nivell de competició, nosaltres li haurem de fer un sistema que sigui distint, de qualitat distinta al que tenim ara, i és una qüestió que també em plantej i crec que és una de les conclusions que jo puc arribar allà i que ja hi pensava abans, però que la comprov allà, d'aquesta qüestió.

Crec que s'ha de donar molta més importància als sistemes de qualitat com a camí fins i tot per accedir a les categories que la importància que se li dona en aquests moments. Si nosaltres tenim uns hotels que no poden canviar els metres quadrats d'habitació o no poden canviar l'estructura física, haurem de donar capacitat i llibertat per poder fer-se forts en altres punts per poder arribar a nivells de categories que demanam. En l'aplicació de la Llei de modernització -i vostè, Sr. González Ortea, segur que ho sap perfectament bé; no, segur no, ho sap perfectament bé- sempre hi ha aquell problema de si excepcions, no excepcions, si els metres quadrats d'un passadís són aquests, els metres d'un passadís són aquests o altres, és a dir, tota una sèrie d'elements que (...) són disputa i que, per tant, és una cosa que hauríem de rompre.

Jo és a aquest nivell de conclusions que arrib, i que ja pensàvem en elles en part abans de partir de viatge, però que allà, veient els competidors i com van els competidors et donen llum, i parlant amb la gent et donen llum de cap a on hauran d'anar les coses. Aquest és l'objectiu del viatge i les conclusions a què arrib, algunes de les quals per ventura aniré madurant més amb el temps.

Quant als aspectes ja més concrets, conclusions a què s'arribi, els centres d'interpretació, l'experiència i la informació dels centres d'interpretació, sobretot per a espais com els que puguem tenir nosaltres, jo crec que és un sistema molt aplicable aquí, és molt aplicable aquí perquè són centres d'interpretació que no són centres diríem monotemàtics, sinó que són centres molt integrats i en espais reduïts i de no molt alt cost, que donen una visió global des del punt de vista històric, des del punt de vista geològic, i combinen molts d'elements, i això crec

que és una de les..., si nosaltres volem fer una xarxa d'espais naturals hauríem d'anar a cercar dins aquesta gamma de centres. Jo crec que tots els espais naturals han de tenir un centre d'interpretació i, a més, un centre d'interpretació que ha d'anar dirigit un poc al *leif motiv* o al fil conductor del que és aquell espai natural, si és un espai natural amb grans valors geològics o amb grans valors paisatgístics, però aquests s'han de..., en aquests centres d'interpretació es fan molt més amplis i arriben molt més enfora dels espais. Jo crec que, des del punt de vista de producte i, ja dic, no som un tècnic, crec que és una de les coses que sí que es podrien dur perfectament aquí.

El tema del golf, efectivament, són 28 camps de golf i a l'àrea pròxima, si no ho record malament, n'hi ha cinc més, però ja ho dic de memòria, això dels cinc més. De 28 camps de golf, n'hi ha 23, si no ho record malament, diríem públics, públics en el sentit no de capital públic, sinó en el sentit de..., i altres cinc privats, és a dir, això. Cap d'ells no és iniciativa d'un senyor que vol fer un hotel i un camps de golf, sinó que és la iniciativa, que és una iniciativa que crec que és molt important aquí perquè a més llavors et dona elements de veure fins a quina rendibilitat tenen o no tenen els camps de golf sense el famós hotel al costat; allà no es fan amb l'hotel al costat, és a dir, és una iniciativa d'una sèrie de gent, hotels, hotels que no tenen res a veure amb els d'aquí, són 4.000 places cada hotels, però hotels que diuen: "Bé, anem a cercar un complement perquè els nostres clients..., és a dir, per poder arribar a un altre segment de client", i efectivament és la unitat d'aquesta acció i funciona aquest aspecte d'aquí.

El tema de... Ah!, una altra qüestió que per exemple també està claríssima és l'ús dels espais naturals. La primera reflexió que fas és el baix impacte que tenen els establiments, els allotjaments allà a dins perquè són grans espais naturals; per tant, és una qüestió que aquí no hem de tenir en compte perquè no tenim hotels dins els espais naturals, és a dir, no és el parc nacional on has de posar allotjament perquè és un gran parc nacional. En canvi sí que és molt important l'ús que fan dels espais. No compatibilitzen..., tenen molt clar, i no vull dir que..., tenen molt clara la distribució d'activitats sobre l'espai. És a dir, per exemple, a les zones on fan *rafting* i a les zones on fan senderisme està prohibit sobrevolar l'helicòpter que fa l'excursió de visita, i així podríem anar dient tota una sèrie de qüestions, és a dir, que la delimitació de funcions dins un espai és una qüestió que ells tenen bastant elaborada i que, a més, els dona rendiment, pel que vàrem veure i pel que ens explicaren.

Quant a la qüestió de petites ciutats o pobles de..., miri, com ho rendibilitzen? Idè des del punt de vista de tipisme, des d'un punt de vista de molt poca transformació del que és l'origen de l'activitat i, sobretot, potenciant els aliments més naturals, vull dir més tradicionals. No es potencia la creació, per exemple, d'una oferta, que n'hi ha bastant allà, que és tota l'oferta de restauració, sinó que el que es fa és (...) la restauració existent, però són elements en els quals jo no entraria molt més perquè en tot cas, si ho volen, diré als meus tècnics o a la persona que m'ho ha enviat que els passin la informació. Jo tampoc no voldria fer massa d'expert en matèries en les quals no som el més expert.

Per tant, l'objectiu del viatge tenia tres objectius: La presència institucional i les conclusions, no ho sé, supòs que ho vàrem fer tot el millor possible. La part de legislació, que jo supòs que -i no ho he trobat a la conselleria- que supòs que també era la preocupació que tenien en el seu moment quan el secretari general va anar a Las Vegas amb aquest viatge d'11 dies, perquè nosaltres tenim un destí madur, que no creixerà en nombre però que s'ha de transformar quant a producte; ells tenen un destí madur que ha crescut en nombre perquè no tenen les limitacions i com han anat aplicant idees; no és copiar, sinó que és més aviat veure filosofia, veure el que són les tendències i veure quines són les tendències del que haurà de competir en el futur.

Per tant, la segona conclusió és tenir aquest nivell -diríem- de normes, que és el que li he dit, equivocat o no equivocat però va en aquesta línia, i l'altre nivell de conclusions és de producte que es pugui aplicar, que jo ja li dic que com que no he tengut referència de compareixença per ventura hagués pogut venir i explicar-los una mica més, però jo encantat, si fa falta, d'enviar-los un informe més detallat, però no som l'expert per dir els centres d'interpretació, fer una anàlisi tècnica. La impressió de què vàrem parlar i amb els tècnics amb què hem parlat per exemple és la que els he dit.

No sé si m'he deixat alguna de les preguntes, però després demanaré disculpes si és que n'he deixada alguna.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. Conseller. Sr. González Ortea, té la paraula.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr. Presidente. Bueno, empezar por decir que me llama la atención que todos los grupos parlamentarios están muy sorprendidos de que se haya pedido esta comparecencia del conseller, pero resulta que todos tienen muchas preguntas que hacer. Parece, pues, bien justificada esta comparecencia porque además nos da oportunidad de hablar de turismo, nos da una buena oportunidad a todos de hablar de turismo sin crispaciones.

A mi ya lo del Grupo Socialista me llama muchísimo la atención. Pensaba que sabíamos algo, pero aquí no sabían los demás. Es decir, que por lo visto nuestra actuación parlamentaria tiene que ser denunciar determinados casos. No, los denunciamos y los seguiremos denunciando cuando haya, cuando haya concursos en Ibatur que no nos gustan lo denunciaremos, y cuando la Consellería de Turismo compre espacios que no nos gustan también lo denunciaremos, pero lógicamente queremos hablar de turismo con el Gobierno, con el conseller de Turismo y con los responsables y tratar de temas turísticos, y eso no debe -creo yo- sorprender a nadie, y menos cuando resulta que luego preguntan más o menos lo mismo que pregunta el Grupo Popular, porque efectivamente da lugar a hablar de turismo y en eso vamos a entrar.

Efectivamente este viaje nos sirve para hablar de una serie de cosas. Ya me tranquiliza porque yo creo que ahora ha quedado más claro que no se trata, cuando se habla de reconversión, de reconvertir el tipo de turismo de Baleares y de aproximarlos al de Arizona o al de Nevada, ¿no? Efectivamente nuestro tipo de turismo, que es nuestro, tiene que progresar y evolucionar, pero dentro -lógicamente- de los cauces que aquí nos llevan. Me tranquiliza y es una de las cosas que había que discutir si es que el actual responsable de turismo del Gobierno quería llevar el destino Baleares por otros derroteros; efectivamente eso no es así.

Bien. Respecto a las conclusiones, no pretendemos hacerle ningún examen ni pretendemos que usted sea un técnico o un experto en turismo, aunque yo creo que lo es, lo es porque lo viene siendo; hace muchos años que se dedica al turismo, eso es público y notorio, desde la administración pública y desde la administración privada. Por consiguiente usted es una persona muy metida en el mundo del turismo y que lógicamente..., ¡hombre!, no es un señor que va a hacer una visita a estos centros turísticos y, bueno, no se entera de la película, ¿no?, que lo único que le preocupa es la hora de la cena o el agua caliente o la temperatura del agua, no, usted se fija en otras cosas y efectivamente va con otras preocupaciones y lógicamente tiene que llegar a conclusiones.

Quizá aquí tenemos que hacer una crítica. Usted nos dice: "Yo no soy un técnico en turismo, un consultor, concretamente; me he llevado un equipo"; el equipo que se lleva tampoco lo es: usted se lleva la directora general de Ordenación a título también político, la secretaria general técnica, título de que tiene que hacer normativa, pero en definitiva es un cargo también político, y el jefe de producto, que el jefe de producto, si no vamos equivocados o por lo que tenemos entendido, es un inspector; puede conocer más o menos de turismo pero tampoco es un técnico especializado, de eso no cabe duda.

Por consiguiente, la primera crítica que tenemos que hacer es que quizá valía la pena haber llevado algún consultor. Quizá valía la pena, o haber conectado con alguna consultoría de allí y, bueno, recoger aspectos mucho más concretos y detallados que hoy usted nos podría explicar aquí; quizá. No se hizo, pero bien, era una de las cosas que podían quizás haberse hecho y que hoy usted nos hubiera sorprendido con algún tipo de informe concreto sobre cosas en particular.

En cuanto a la planta hotelera, yo el tema de la planta hotelera que usted plantea yo creo que, claro, estamos muy lejos..., yo creo, ¿eh?, tengo la sensación de estar preocupados por la planta hotelera o por las innovaciones que pueda tener la planta hotelera de Las Vegas como competencia a la modernización de nuestra planta. Yo iba un poco antes por ahí, es decir, a mi juicio es tan diferente la dimensión de lo que son Las Vegas y de lo que es, en definitiva, el movimiento turístico americano, el mercado americano; incluso los medios, las infraestructuras, por aquí algún otro grupo preguntaba por abastecimientos de agua, por esto, y yo recuerdo que precisamente Las Vegas nace gracias a una presa que fue tremendamente un embalse que fue durante muchos años el

mayor embalse, con gran diferencia, del mundo, la célebre presa Hubber, que costó una millonada construirla, que tuvo diversas fases, se paró, después se volvió a poner en marcha, es una de las presas que siempre se pone de ejemplo en las escuelas de ingenieros de caminos, precisamente, y esa presa posibilitó, con toda el agua, conseguir que en el desierto de Nevada naciera una ciudad como Las Vegas y como otras iniciativas que se han hecho allí. Claro, ¿para qué vamos a hablar ya de autopistas o aeropuertos? Estamos hablando de una dimensión completamente distinta. Por eso quizá el tema de los hoteles planteado como innovaciones o como competencia posible con la planta hotelera balear, yo creo que no tiene término de comparación.

Sin embargo sí que estoy de acuerdo con usted en una conclusión que usted dice que además ya la tenía, y yo también la tenía, usted antes de ir a Las Vegas y yo que todavía no he ido, ¿no?, y es que efectivamente hay que dar una libertad enorme, enorme, y quitar completamente los muchísimos condicionantes que tiene hoy alguien que quiere hacer un hotel. Yo recuerdo que un antecesor suyo, el Sr. Cladera, como sabe muchos años usted estuvo con él de conseller, siempre decía que, claro, ir a preocuparse de si un pasillo tiene un palmo más o un palmo menos, por parte de la administración es una tontería, es decir, la propia iniciativa privada va muy por delante de eso; incluso el tamaño, los metros cuadrados de la habitación probablemente no haya que fijarlos en absoluto si no es con números muy generales, muy generalistas y con muchas posibilidades de variarlos, ¿no?, es decir, es la propia demanda la que hace, la que obliga al empresario a adaptar su oferta a esa demanda.

Claro, lo que pasa es que yo creo que dentro de eso quizá hay otros sitios que posiblemente haya que insistir más en las visitas, y le animamos a visitarlos, porque yo creo que sitios, destinos quizá más maduros y más próximos, más de tipo europeo, con todo lo que el cliente europeo quiere y espera que le ofrezca un hotel o un determinado alojamiento turístico, probablemente destinos más próximos sean muy interesantes. Yo creo que, por ejemplo, y sinceramente siempre me quedó un gran interés por conocer determinados destinos italianos con aspecto de profesionalidad, en Italia he estado muchas veces, pero o bien puramente en turismo familiar o particular, o bien en ferias o en presentaciones en las que hay que llegar y salir zumbando, porque siempre hay cosas que urgen más; y sí que valdría la pena quizá sitios como Italia, sitios como Francia, concretamente, etcétera, que yo creo que han llegado a adaptarse muy bien, además, insisto, al gusto verdaderamente europeo, y están en una situación, tanto por dimensión, por tamaño, por posibilidades de los solares, etcétera, a mi juicio más interesante que el que pueda representar Las Vegas, y en general el mercado americano.

En relación con los centros de interpretación, me parece interesante. Efectivamente yo creo que son una pieza clave si de verdad se quieren emplear los espacios naturales como un atractivo, y sacarles un jugo mayor, por decirlo de alguna manera, a nuestras enormes posibilidades paisajísticas, efectivamente pues la adaptación de una serie de centros de interpretación bien hechos, yo creo que es de sumo interés.

El tema del golf, efectivamente yo esperaba que usted se pronunciara un poco más, que dice que allí va muy bien, que de los golf que hay la mayor parte de ellos son públicos, que están a disposición de cualquiera, que son un negocio en sí mismo, independientemente de que no lleven oferta hotelera o de alojamiento aneja. Bien, me parece bien, hay algunas iniciativas, había, no sé si en este momento están detenidas, claro, ahora ya un poco más despistado, pero sí que habría una serie de iniciativas...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Diputat, li record que duu superat el temps que ha emprat a la primera intervenció.

EL SR. GONZÁLEZ I ORTEA:

Sí, Sr. Presidente, acabo rápidamente.

Entonces, lo que me gustaría saber es si efectivamente esas iniciativas le gustaron tanto, que las va a apoyar. Creo que el tema es de lo que más nos interesa de lo que usted ha dicho.

Y finalmente, y por acabar, en cuanto al tema del crecimiento, me parece también irrelevante, el desierto de Nevada es inmenso, las posibilidades americanas son inmensas, nada que ver con nosotros. Me interesaría mucho más, y de esto no ha hecho usted ninguna mención, y creo que algún otro grupo también se lo ha preguntado, el tema de la estacionalidad, si efectivamente lo hay, sobre todo en estas colonias de Arizona, en estos centros turísticos de Arizona, quizá más pequeños, etcétera, si algo de esto hay, y si de eso han llegado ustedes a alguna conclusión. Nada más, muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. El Sr. Nadal té la paraula.

EL SR. NADAL I BUADES:

Gràcies, Sr. President. Que hi hagi sorpresa no vol dir que no ens agradi. El conseller pot comparèixer sempre que vulgui, i crec que és una bona ocasió perquè doni explicació als senyors diputats i als ciutadans d'aquestes illes de la política que va seguint en el seu departament.

No és un examen, Sr. Conseller, vostè està sotmès a l'avaluació contínua, i contínuament l'estan avaluant, però és el que ens passa als polítics. Comprov també amb satisfacció que per part del Govern, per part del conseller, es considera que la normativa sobre la qualitat hotelera i sobre la reglamentació hotelera és massa intervencionista, i esper que durant aquesta legislatura es prendran mesures perquè deixi de ser-ho, més tenint en compte que els temes urbanístics cada vegada depenen menys, i crec que en el futur dependran menys, del Govern, sinó d'altres institucions com les institucions insulars, i que seran els plans d'ordenació de l'oferta turística o els plans territorials parcials els que regularan aquests aspectes urbanístics o d'ordenació del territori.

Comprovam a més amb satisfacció que si per part del Govern i per part d'un destacat representant del Grup Socialista i per part del Partit Popular comparteixen aquest criteri, que a més és compartit per Unió Mallorquina, ben segur aquesta legislatura es prendran iniciatives en aquest tema que hi ha un tan ampli consens.

Reiteram que pensam que és bo, que és una bona iniciativa la visita del conseller, que va servir per conèixer, si bé no competidors directes, sí altres indrets que tenen experiències de les quals es poden extreure importants conclusions, i que esper que si bé el conseller no les va extreure personalment, amb l'equip de persones que amb aquest viatge i amb altres viatges ho han fet, extraurà aquestes conclusions, i a nosaltres, al grup Mixt, a Unió Mallorquina, sí que li agradaria tenir aquests informes que s'hagin elaborat a la Conselleria, perquè pensam que és molt positiu.

Del tema d'espais naturals ens agradaria, si pot ser, el conseller ha parlat que hi havia una diferència de claredat d'usos, i que es permeten distints usos que no es mesclen entre ells. Ens agradaria saber si els vehicles a motor estan permesos, si actuacions que són bastant agressives amb el medi ambient, com els tot terreny, les bicicletes de muntanya, si estan permesos. Ens agradaria saber aquests centres d'interpretació si són públics o si són privats, si depenen del parc o de l'espai natural on depenen, i la seva titularitat, o si són iniciatives privades que es van creant, si són federals o si són de l'estat d'Arizona, o de Nevada en aquest cas. En definitiva, ens agradaria més conèixer aquesta informació, que si el conseller no ens la pot donar ara, en aquest moment, doncs no tendríem inconvenient en rebre-la per escrit, amb els informes que feren els tècnics de la Conselleria. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. El Grup Parlamentari PSM no hi és, per tant, Sr. Marí.

EL SR. MARÍ I SERRA:

Sí, només per dir que ens alegrem enormement que aquesta compareixença hagi set demanada amb aquest esperit de parlar de turisme, un tema que realment ens preocupa a tots, i esperam que aquestes compareixences puguin continuar amb aquest to i amb aquesta col·laboració per part de tots, i seguir d'aquesta manera. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Per tancar la qüestió té la paraula el conseller.

EL SR. CONSELLER DE TURISME (Celestí Alomar i Mateu):

Moltes gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. Realment ha estat un gust avui venir a aquesta compareixença, realment ha estat un gust perquè n'hi ha hagut d'altres que evidentment que han estat menys agradables, supòs que per a tots, no només per a mi; i si alguna vegada he

estat poc loquaç, crec que no hi havia més a dir que el que vaig dir. Per ventura em vaig equivocar en aquell moment, però no tenia més informació a donar. Però de totes maneres, dic, avui ha estat un plaer poder venir aquí a parlar amb vostès (...), i especialment amb el Sr. González Ortea, que ha estat conseller de Turisme.

De totes maneres, com és lògic, sempre hi ha el tic d'haver de forçar una mica les paraules del que diu l'altre. Joestic convençut que, sé cert que quan el Sr. González Ortea em diu que no és un model, jo tampoc no ho he dit mai que Las Vegas és un model, sinó que el que he dit, i crec que en això estam d'acord que és un dels primers destins del món, per no dir el primer, no ho puc assegurar, rep 40 milions de turistes, mou molta massa de turisme dins un espai de territori reduït, a pesar que sigui molt gran el desert, el mou dins un espai, perquè quan sortim de Las Vegas i d'una mica els voltants, ja no hi ha molt a fer, és a dir per dins un espai reduït mou molts de turistes; que va tenir una crisi a un moment determinat, i jo no vull dir que estiguem en crisi, sinó tot al contrari, estam a un moment àlgid, però que va saber reaccionar quant a diversificar sense canviar el producte bàsic; i tot això són coses que per a un conseller de Turisme creu que el primer destí del món de turisme, que a més ha tengut un procés d'aquests, m'han de reconèixer que ho fa atractiu per anar a veure què és que ha passat.

Miri, a l'únic que no li ha estranyat gens, i els puc assegurar, que em demanassin la compareixença va ser a mi, perquè a l'equip els vaig dir "segurament ho haurem d'anar a explicar al Parlament, perquè crida l'atenció que te'n vagis a Las Vegas". Crida l'atenció, però quan tu expliques que Las Vegas, o tu saps, i els coneixedors del turisme ho sabem, que és el primer destí del món, que ha tengut un procés com el que va tenir als 80, de transformació, i que a més és un producte massiu a dins un espai reduït, per a nosaltres crec que és important; a més tenint en compte que jo a més quan vaig veure que per part de la Conselleria s'hi havia anat altres vegades, hi anava bastant més tranquil, que no era jo el primer boig que enviava algú, o que en aquest cas hi anava jo personalment, a Las Vegas.

És cert que hi ha molts d'altres destins, i tot això; i a més no només crec que fa falta que hi vagin, sinó que estaria encantat que a algun d'aquests viatges anar veure productes nous, em pogués acompanyar el parlamentari que ha estat avui intervenint a la comissió, perquè crec que també la seva opinió seria important.

És cert, jo crec que és important no només el conseller, jo crec que nosaltres som un destí líder, i un destí madur, que és important que els nostres, la gent que fa feina a l'administració de turisme vegin un poc per fora, i no estigui només tan tancada aquí. Vostè també sé cert que estarà d'acord amb mi que l'estructura de la Conselleria, els tècnics de la Conselleria han de fer un pas més cap endavant, que hem de ser més coneixedors del que és producte turístic, el que és un tècnic en turisme, i no solament un inspector, o un arquitecte, o un enginyer, sinó que hauria d'anar a cercar una mica de formació més integral. Aquesta persona que avui hem dedicat a això és

una persona que hi fa feina ja de mesos, per ventura no té cap títol que li doni un suport, però sí que és una feina de fa mesos, i que jo crec que és una persona que per les seves qualitats, per la seva formació, que a més és una formació acadèmica universitària, distinta a la de turisme, dóna una visió bastant..., a més el coneixem perfectament, o sigui que no li he d'explicar la formació de la persona que va venir, li dóna unes característiques especials per poder-se dedicar i per poder-lo aprofitar l'Administració per aquest aspecte.

En tema d'estacionalitat, em continua preocupant, i ara podria entrar per ventura en una qüestió que podria fer un debat, i no hi vull entrar, perquè ja a algun ple hem estat discrepant sobre unes xifres d'estacionalitat, però de totes maneres, per tant, em permetrà que no entri en el discurs que he fet altres vegades d'estacionalitat, perquè ara no voldria rompre el diàleg fluid que hem tengut avui, i en tot cas m'estimaria més tenir un altre dia diàleg fluid com avui sobre el tema d'estacionalitat. Però de totes maneres és cert que efectivament varem demanar com ho feien, no només del que (...) allà els mesos d'hivern i els mesos d'estiu, sinó que el que ens preocupava sobretot és entre setmana mateix, perquè, clar, la gent que va a jugar és gent que hi va els caps de setmana. Precisament com que es quedaven buits dins la setmana, el que varen fer va ser començar a inventar productes com el golf, (...) i ho he dit moltes vegades, en les condicions de no oferta complementària, no només som jo que dic que hi estic a favor, sinó que el Govern ha manifestat, i a més ho té firmat, que estam a favor dels camps de golf que siguin una oferta ja en les zones consolidades, i que ells no comportin en si mateixos oferta nova, i que a més estiguin regats amb aigua depurada, que per tant no tenc cap problema en dir que sí, que estic a favor d'aquest tipus d'oferta.

I el que es plantejava, per tant, és anar cercant els punts buits amb un altre tipus de producte. De totes maneres supòs que tendrem ocasió de tenir un dia amb més profunditat el tema de la desestacionalització, i en podem parlar. Com ho cercam aquests buits, no només amb nous productes, sinó amb preus diferents. Però llavors, quan ho apliques aquí, dius que és pràcticament el mateix, si la temporada és més barat aquí que l'alta. Mecanismes nous en aquest sentit, tampoc no és que n'aportassin més. Sí que hi havia molt que conèixer i molt que veure en el que és un hotel temàtic, que això pot ser transportable, no vol dir el mateix tema d'allà, però el concepte d'hotel temàtic. Pot ser transportable nous conceptes de diversió més enllà dels que tenim ja a dins els hotels, que nosaltres tenim una bona oferta de diversió dins els hotels, i per aquí sí que és interessant conèixer l'estructura i l'oferta hotelera de Las Vegas, a pesar que sigui una oferta totalment distinta. D'entrada són hotels de 4.000 places, o 3.000 i busques el més petit. Imaginin-se aquí un hotel de 3.000 i busques de places, si ara el conseller de Turisme digués que s'han de fer hotels de 3.000 i busques de places, supòs que ja l'haurien afusellat abans d'arribar a aquella..., amb tota raó, a més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller, per la seva compareixença; gràcies també als portaveus pel seu to, al portaveu del Grup

Popular per les seves aportacions didàctiques en matèria cinematogràfica i enginyeril, que s'agraeixen.

I exhaurit el punt de l'ordre del dia, es tanca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma